

NARODNI GOSPODAR

GLASILO GOSPODARSKE ZVEZE.

Člani Gospodarske zveze dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni;
za četrt leta eno krono; posamezne številke po 20 h.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 143.

V Ljubljani, 10. februvarja 1904.

Poštno-hran. št. 849.872

ZADRUGA

Pro domo.

Naše zadruge zaključujejo svoje račune za l. 1903.

To je važno in tudi bolj težavno delo, ki zahteva precej časa in pa mir.

Pri zaključevanju računov ne sme zadrug nihče motiti — in tudi mi tega ne storimo.

Radi tega nam je jako ljubo, da nam še c. kr. ministerstvo do sedaj ni poslalo revizijske avtorizacije, ker bi sicer morali naše zadruge pri zaključevanju računov motiti, saj je samo ob sebi umevno, da bomo morali glede obligatorične revizije dati nekaj navodil.

V popolnem miru naj toraj zaključijo zadruge svoje račune. in naj se vršijo njih občni zbori

Med tem zaključimo tudi mi svoje račune — prejmemo avtorizacijo ter pripravimo vse, kar velja revizijski zakon, da moremo potem takoj pričet z delom na podlagi naših premenjenih pravil.

In v čem se bo razločevalo to delovanje na podlagi naših premenjenih pravil od dosedanjega delovanja?

Samo v tem, da ne bomo več kupčevali oziroma zadrugam oskrbovali različnega blaga in prodajali njihovih izdelkov, ker bo te

posle oskrbovala posebna trgovska zveza, ki so si jo zadruge že osnovale; to se je moralo zgoditi, ker so trgovski posli tako narasli, da se ne morejo lahko v jedni zvezi skupno z drugimi zvezinimi posli izvrševati.

O tem, kedaj da bo pričela nova trgovska zveza poslovati, bo že sama zadruga obvestila, — za sedaj pa še opravljamo blagovno posredovanje, kakor do sedaj, mi.

Naša zveza obdrži vse druge posle, torej ostane zveza vseh zadrug tudi za naprej.

Vsaka zadruga (torej ne samo posojilnice) bodisi posojilnica, mle-

Podlistek.

Friderik Viljem Raiffeisen.

(Nadaljevanje.)

Še isto leto, dne 23. septembra, vršila se je poroka.

Emilija mu je rodila sedem otrok, od kojih so trije umrli že kmalu po rojstvu. F. V. Raiffeisen je strogo nadzoroval vzgojo svojih otrok; najbolj važno pri vzgoji se mu je zdelo, svoji deci že zgodaj vcepiti eneržijo in jo v zvezi s to navaditi na red in delo.

S tem je hotel ojačiti voljo svojih otrok, ker je uvideval, da je slaba človeška volja v svojih

posledicah najhujše zlo, ki celo največjim talentom ne dopušča, da bi izvršili kaj posebnega.

Odločno je obsojal učni zistem šol, ki so takrat ravno tako, kakor dandanes, pehale v mlade glavice grozno mnogo učenosti — a vzgoja človeške volje jim je bila deveta briga.

Kakor hitro so mu otroci toliko dorasli, so morali napraviti vsak večer načrt za prihodnji dan, koji načrt je moral obsepati vse delo od jutra do večera.

Za igranje so imeli določen čas, a še-le potem, če so vse potrebne dolžnosti spolnili.

Dekleta morala so pomagati v gospodinjstvu in izvrševati vsako, še tako nizko delo. Ko so bile že v višjih dekliških šolah, pomagale so doma saditi krompir.

L. 1848 prejel je F. V. Raiffeisen sosedno županstvo Flammersfeld, ki je obsegalo 33 krajev.

Samo 4 leta ostal je tu, ker že leta 1852. prišel je v Heddesdorf pri Nemvied-u, kjer je županoval notri do svojega vpokojenja l. 1865.

V zakonu F. V. Raiffeisen ni bil posebno srečen, ker so se oglašale različne bolezni; on sam trpel je mnogo vsled revmatizma in

karska zadruga, kmetijska zadruga itd. itd. — — ostane tudi za naprej naš član, ker bomo izvrševali pri vseh obligatorično revizijo, čuvali koristi vseh zadrug, vsem dajali poduk in pomagali v vseh slučajih, ki jih nanese poslovanje, imeli tudi za naprej radi denarne sporavnave „Centralno blagajno“, ki bo poslovala kakor zdaj, izdajali tudi za naprej ta list in ga dajali našim zadrugam brezplačno in jim še vrh tega na naše stroške zavarovali blagajne proti tatvinam po vlomu, itd. itd.

Toliko v pojasnilo našim zadrugam in v poduk onim, ki namenoma ali brez namena zadrugam usiljujejo o premembi napačne pojme.

Zadružništvo na Danskem.

Najlepši vzgled zadružne organizacije in najlepši dokaz, da se dajo zadružnim potom doseči velikanski vspehi, daje nam dežela Danske.

Dežela je majhna; ima komaj kakih 2¹/₂ milijona prebivalcev, ki živijo v prvi vrsti od poljedelstva in živinoreje.

Ker je cela polovica vsega danskega prebivalstva zadružno organizirana, je jasno, da ima zadružništvo odločilen vpliv na razvoj kmetijstva.

na očeh, tako da je skoraj popolnoma oslepel, — a žena dobila je hudo srčno bolezen.

Leta 1863. bilo je zdravje obeh tako slabo, da je F. V. Raiffeisen resno mislil na smrt.

Sestavil je torej dne 9. julija 1863 svojo zadnjo voljo, ki je imela med drugim zelo značilno določilo, da se otroci na noben način ne smejo izročiti sorodnikom in da se mu naj po smrti vzame srce iz prsi ter poleg trupla v rakev položi, to pa radi tega, ker se je bal, da bi ga živega pokopali.

Na Danskem imajo konsumna društva, mlekarne, klavnice, zadruge za izvoz jajc, navadna kmetijska društva za nakup gospodarskih potrebščin itd. itd.

Vse te zadruge imajo na leto prilično 275 milijonov prometa.

Najbolj so se razvile mlekarne zadruge; sedaj jih je 1046, ki imajo 148.000 članov — torej vsaka zadruga povprečno 142 članov.

Mlekarske zadruge pridelajo na leto 150 milijonov funtov masla, ki se izvažajo po največ na Anglesko.

Tudi zadružne klavnice delujejo dobro; sedaj jih je 29, ki imajo 66.000 članov in kapitala 8.000.000 kron.

Zadružne klavnice so v preteklem letu zaklale 777.000 svinj v vrednosti 60 milijonov kron.

To so vzgledi — ki nam dajejo pogum pri zadružnem delu.

Avstrijski zadružni list.

S 1. marcom t. l. prične izdajati „Splošna zadružna zveza“ na Dunaju zadružni list pod imenom „Oesterreichische landwirtschaftliche Genossenschaftspresse“.

List bo izhajal dvakrat na mesec in bo obsegala vsaka številka 8—12 strani i. s. ²/₃ teksta in ¹/₃ inseratov.

F. V. Raiffeisen je okreval, a žena ne. Dne 27. julija 1863 je umrla, zadela jo je srčna kap.

Kakor smo že prej omenili, bil je F. V. Raiffeisen bolan na očeh; ta bolezen postajala je zmirom hujša, tako da je že l. 1862. hotel županstvo odložiti.

Ljudstvo ga je pa preveč ljubil, torej ga je preprosilo, da je še ostal župan.

Opravljal je še službo do leta 1865. in v tem letu šel v pokoj.

(Dalje prihodnjič.)

Oblika bo nekaj večja, kakor jo ima „Narodni gospodar“.

Tekst bo obsegal sledeče glavne panoge:

- Spisi o agraričnih vprašanjih s posebnim ozirom na zadružništvo.
- Strokovnjaški spisi za povspenjanje skupnega nakupovanja in prodajanja.
- Naznanila načelstva.
- Naznanila blagovnega odseka.
- Članki, poročila in naznanila posameznih zadružnih zvez.
- Poročila o znatnih pojavih zadružnih organizacij v drugih državah.
- Poročila o trgu, trgovini, setvah in letinah.

List bo urejeval načelnik „Splošne zadružne zveze“ gosp. dr. Pavel baron Störck, pri čem ga podpira zvezina pisarna in se povabijo k sodelovanju pojedine zveze in znane osebe, ki delujejo na zadružnem polju kot praktiki ali pisatelji. Sotrudnikom se bo plačevalo od tiskanih člankov po 5 do 10 vinarjev od vrste.

Inserati se bodo računali po 120 K od strani oziroma po razmerju.

Naročnina bo znašala 3 krone na leto, za zadruge, ki so pa v „Splošni zvezi“ (toraj tudi za vse naše članice) 1 K oz. 1 K 50 v.

To naznanjamo vsem našim zadrugam in splošno vsem zadrugarjem ter priporočamo novi list vsem onim, ki so zmožni nemškega jezika in se za stvar zanimajo.

Seveda bo prinašal tudi naš list vse važnejše in zanimivejše članke novega lista.

Napačni nauki glede knjigovodstva.

„Slovenska zadruga“ zastopa smotre zadružništva po največ s tem, da napada nas. Te zabave nismo nikdar motili in je tudi nečemo motiti.

V zadnji številki pa se je nas lotila „Slov. zadruga“ s strokov-

nega stališča in je kar smelo trdila, da smo dali za zaključevanje računov napačne nauke.

„Slov. zadruga“ pač ne ve, da se kapitaliziranje obresti hranilnih vlog izpelje tudi v blagajniškem dnevniku in da to celo nič ne moti vjemanja gotovine z dnevnikom, — a je potrebno že radi bilance, ki jo sestavljamo na podlagi bilance (za l. 1902) in pa na podlagi denarnega prometa (za l. 1903).

„Slov. zadruga“ najbrž tudi ne ve, da spadajo obresti, ki so narasle v l. 1903. pri centralni blagajni od tekočih računov naših posojilnic — tudi v račun za leto 1903 — in se morajo tudi v blagajniškem dnevniku izpeljati.

Te izpeljave pa se niso mogle že v l. 1903 zgoditi i. s. radi tega ne, ker se obresti hranilnih vlog izračunajo navadno še-le v januariju — po nekoč še pozneje — in ker dobijo posojilnice od centralne blagajne kontni izvleček, ki jim izkazuje narasle obresti, še-le po novem letu.

Naše navodilo je torej popolnoma pravilno in se nadejamo, da uvidi „Slov. zadruga“ svojo zmoto ter nam bo hvaležna, da smo jo opozorili na to zmoto.

Nova posojilnica.

S sklepom z dne 30. januarja 1904. Firm. 13/4/Gen. I. 114/2 vpisalo je c. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem v zadrugi register: „Hranilnico in posojilnico v Toplicah“ — registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Načelstvo obstoji iz sledečih gospodov:

1. Ivan Podboj, župnik v Toplicah, načelnik;
2. Ivan Plevanč, župnik v Soteski;
3. Franc Zamida, posestnik v Uršnih selih št. 4;
4. Andrej Šobar, posestnik v Dol. Šicah št. 7;
5. Andrej Turk, posestnik v Podhosti št. 7;
6. Alojzij Vrtar, kovač v Podturnu št. 3;

7. Franc Finks, posestnik v Toplicah št. 34;

8. Janez Šobar, kovač v Toplicah št. 63.

Množi se torej število slovenskih rajfajzov in napreduje naše delo na polju zadružne samopomoči v blagor ljudstva, kojemu je namenjeno.

Denarni promet.

Na tekoči račun so nam vposlali sledeči zavodi:

Šebrelje, pos.	(24. 1.)	K	1000.—
Stara Oselica, km. dr.	"	"	100.—
Št. Peter, hr. in p.	"	"	2000.—
Tržišče,	"	"	600.—
Zg. Tuhinj,	"	"	1900.—
Senožeče,	"	"	500.—
Metlika,	"	"	3000.—
Jesenice,	"	"	2000.—
Sinčaves,	"	"	2000.—
Planina,	"	"	2100.—
Cerklje,	"	"	3000.—
Žužemberk,	"	"	1000.—
Srednjava,	"	"	2000.—
Polh. Grad.,	"	"	1400.—
Rečica,	"	"	7500.—
Trebelno,	"	"	1000.—
Srednjava,	"	"	3300.—
Višnjagora,	"	"	1000.—
Dobrepolje,	"	"	2000.—
Starigrad, društ. za štednjo i. zajmave	(27. 1.)	"	6000.—
Vipava,	"	"	2000.—
Trebelno,	"	"	1000.—
Struge,	"	"	1000.—
Borovnica,	"	"	1500.—
Leskova p. Gorenjava,	"	"	1000.—
hran. i. pos.	(28. 1.)	"	1000.—
Sv. Križ p. K. h. i. p.	"	"	2000.—
Tržič,	hr. in p. (29. 1.)	"	1500.—
Borovnica,	"	"	1500.—
Naklo,	"	"	600.—
Češnjica,	"	"	2000.—
Struge,	"	"	400.—
Škocijan,	"	"	1500.—
Škofjaloka,	"	"	1000.—
Vel. Lašče,	"	"	1800.—
Čatež,	"	"	2500.—
Bled,	"	"	2500.—
Domžale,	"	"	1600.—
Mengeš,	"	"	1900.—
Ribnica,	"	"	4000.—
Gorje,	"	"	2000.—
Zagradec,	"	"	2000.—
Sv. Kunigunda, h. i. p.	"	"	2000.—
Št. Jur p. K., hr. i. p.	"	"	1500.—
Šturje,	"	"	2000.—
Kranj. gora,	"	"	3000.—
Tomaj,	"	"	3500.—
Cerklje,	"	"	8000.—
Trebelno,	"	"	2500.—
Srednjava,	"	"	1000.—

Konjice, kmet. dr.	(31. 1.)	K	250.—
Gorje,	hr. i. p. (1. 2.)	"	38.29
Vrhnika,	"	"	24000.—
Rečica,	"	"	5000.—
Cerknica,	"	"	10.000.—
Srednjava,	"	"	75.93
Višnjagora,	"	"	1200.—
Preska,	"	"	655.—
Rob,	"	"	2500.—
Cerkno,	"	"	5000.—
Stari trg, km. dr.	"	"	13.000.—
Križevci, pos.	(5. 2.)	"	4000.—
Škofjal., lj.	"	"	1000.—
Naklo,	"	"	500.—
Vel. Lašče,	"	"	1000.—
Preska,	"	"	520.—
Št. Peter,	"	"	52.000.—
Kranj. gora,	"	"	2000.—
Rob,	"	"	4000.—
Horjul,	"	"	800.—
Kranjskag.,	"	"	1000.—
Laško,	hr. i. p.	"	500.—
Kanal, okr.	"	"	15.000.—
Vipava,	"	"	4000.—
Št. Jur p. K.	"	"	3400.—
Smlednik,	"	"	330.—
Horjul,	"	"	1200.—
Žužemberk,	"	"	3500.—
Domžale,	"	"	2000.—
Škocijan,	"	"	2180.—
Borovnica,	"	"	2000.—
Mengeš,	"	"	2500.—
Gorje,	"	"	8000.—
Zg. Tuhinj,	"	"	1000.—
Kandija,	"	"	8000.—
Višnja gora,	"	"	2000.—
Loški potok,	"	"	1000.—
Češnjica,	"	"	1500.—
Bled,	"	"	3000.—
Zatičina,	"	"	1300.—
Tržič,	"	"	1000.—
Staraloka,	"	"	2000.—
Sorica,	"	"	512.88
Št. Rupert,	"	"	1500.—
Škofjal., lj.	"	"	700.—
Kranjska gora, pos.	(10. 2.)	"	2000.—
Vrhnika, hr. i. p.	"	"	5000.—
Tržišče,	"	"	2500.—
Višnjagora,	"	"	4000.—
Vrhnika,	"	"	6000.—
Vojsko,	"	"	851.75
Gojzd,	"	"	500.—
Zatičina,	"	"	2600.—
Št. Jern., sl.	"	"	1800.—

Popravljamo: Stran 22 (štev. 2 tega letnika) mesto: Leskovec, hranilnica in posojilnica (20. 1.) K 800.— se naj pravilno glasi: Leskova Gorenjava, hran. in pos. (20. 1.) K 800.—

Ob enem prosimo, da se nam vse denarne pošiljatve za „Centralno blagajno“ po modri dopisnici naznajo, ker na podlagi teh dopisnic lažje zvršujemo kontrolo.

Denarni prometi in bilance.

Hranilnica in posojilnica na Blokah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za deveto upravno leto 1903.

Člani: koncem leta 1902 281, v l. 1903 pristopilo 22, izstopilo 9; koncem leta 294.

Deleži: začetkom l. 1903 K 562, v upravnem letu prirastlo K 44, odpadlo K 18; koncem leta K 588; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 394.053.45.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	44	—	Deleži	18	—
Hranilne vloge . .	103.810	36	Vzdignj. hran. vloge	92.666	89
Vrnjena posojila .	18.796	37	Dana posojila . .	40.275	03
Vrnjeni nal. denar .	57.000	—	Naložen denar . .	53.233	87
Obresti nal. denarja	3.233	87	Obr. hr. vlog izplač.	839	99
Plač. obr. od posojil	8.549	65	Obr. hr. vlog kapital	8.180	50
Upravni prispevki .	126	12	Upravni stroški . .	1.155	18
Povrnjeni uradni . .	154	18	Rentni davek in ne-		
Got. začetkom l. 1903	5.779	15	posr. pristojbine .	111	52
			Uradni stroški . .	78	77
			Gotov. 31. dec. 1903	933	05
	197.493	70		197.493	70

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	147.879	50	Deleži	588	—
Naložen denar . .	68.706	43	Hranilne vloge s ka-		
Inv. po odbitku 10%	268	92	pitaliz. obrestmi .	215.233	74
Zaostale obr. posojil	2.457	21	Pedpl. obr. posojil .	20	50
Nepovrnjeni uradni	26	60	Rezervni zaklad . .	3.601	78
Gotov. 31. dec. 1903	933	95	Čisti dobiček . . .	828	59
	220.272	61		220.272	61

Hranilnica in posojilnica v Naklem pri Kranju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za drugo upravno leto 1903.

Člani: koncem leta 1902 41, v l. 1903 prirastlo 5, odpadlo 0; koncem leta 46.

Deleži: začetkom leta 1903 K 164, v upravnem letu prirastlo K 20, odpadlo 0; koncem leta K 184; odpovedano: 2.

Denarni promet: K 42.508.50.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Deleži	20	—	Vzdignj. hran. vloge	4.817	16
Hranilne vloge . .	11.793	68	Dana posojila . .	8.560	—
Vrnjena posojila .	879	09	Naložen denar . .	6.197	93
Vrnjeni nalož. denar	7.500	—	Inventar premični .	23	21
Obresti nal. denarja	397	93	Obr. hr. vlog izplač.	54	15
Plač. obr. od posojil	703	46	Obr. hr. vlog kapital	850	88
Upr. in uradni prisp.	50	86	Obr. pos. pevrnjene	4	93
Pristopnine	5	—	Upr. in uradni stroški	44	16
Got. začetkom l. 1903	599	24	Rentni davek in ne-		
			posr. pristojbine .	6	82
			Gotov. 31. dec. 1903	1.390	02
	21.949	26		21.949	26

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	15.110	91	Deleži	184	—
Naložen denar . .	11.001	90	Hranilne vloge s ka-		
Inventar premični .	360	17	pitaliz. obrestmi .	27.636	33
Zaostale obr. posojil	38	75	Predplač. obr. posojil	58	02
Vrednost tiskovin .	49	—	Rezervni zaklad, %	87	30
Vrednost kolekov .	1	—	Čisti dobiček . . .	190	10
Delež pri „G. zvezi“	200	—			
Delež pri „Lj. pos.“	4	—			
Gotov. 31. dec. 1903	1.390	02			
	28.155	75		28.155	75

Posojilnica v Sevnici,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za enoindvajseto upravno leto 1903.

Člani: v l. 1903 pristopilo 242, odpadlo 144, koncem l. 1724 z vplačanimi deleži K 4103.76; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 381.706.82.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h
Vrnjena posojila .	61.980	14	Posojila	96.664	—
Prejete hran. vloge .	67.495	04	Vzdignjene vloge .	57.165	12
Prejete obr. posojil	17.726	40	Izplačane obr. vlog .	861	96
Deleži	484	—	Vrnjena izposojila .	28.400	—
Vstopnine	482	—	Plačane obr. izposojil	1.293	26
Prejeta izposojila .	31.400	—	Prehodni znesek . .	6.000	—
Prehodni zneski . .	7.000	—	Izplačani deleži . .	326	28
Upravni prispevki .	1.568	67	Od lanskega dobička		
Got. koncem l. 1902	5.919	31	odkazani znesek .	300	—
			Povrnjene obresti .	7	75
			Upravni stroški . .	2.221	65
			Za dobrod. namene	150	—
			Davki	179	95
			Got. koncem l. 1903	484	89
	194.055	56		194.055	56

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Posojila	334.264	46	Deleži	4.103	76
Zaostale obr. posojil	9.652	22	Vloge, kap. obresti .	280.554	85
Naložen denar, % .	7.111	80	Za l. 1904 predplač.		
Inventar	168	96	obresti posojil . .	424	49
Za l. 1904 predplač.			Izposojila, zaost. obr.	51.859	10
obresti izposojil .	194	80	Rezerva leta 1902,		
Got. koncem l. 1903	484	89	vstopnina l. 1903	12.716	42
			Čisti dobiček . . .	2.218	51
	351.877	13		351.877	13

Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Vrednost blaga . . .	3.146	41	Deleži	761	50
Terjatve na blagu pri zadružnikih . . .	972	11	Izposojila	600	—
Vredn. prem. invent.	479	42	Dol na blagu nezadr	3.188	34
Delež pri „G. zvezi“	20	—	Dolg na obr. od izpos.	30	40
Got koncem 1. 1903	1.105	—	Rez. zaklad, 4% obr	632	89
			Čisti dobiček . . .	509	81
	5 722	94		5.722	94

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Rova	5410	88	7344	27	12755	15	2137	—	1060	62	1660	—	720	—	219
Rovte ?															
Selce	54258	80	55043	94	109302	74	19957	24	5633	07	5283	—	4124	—	289
Semič	9684	85	7722	86	17407	71	6146	70	6563	61	1000	—	3176	17	76
Senožeče	4693	75	4224	02	8448	77	120	—	—	—	3980	—	1870	—	285
Sevnica ?															
Sinčavas ?															
Skrijle ?															
Smlednik	1977	40	1976	56	3953	96	841	56	1200	—	—	—	—	—	18
Sorica	740	—	740	58	1480	58	740	—	340	58	—	—	—	—	23
Srednjava	41144	82	43108	15	87252	97	33218	—	4650	69	2048	—	7262	—	384
Staraloka	20424	64	17740	53	38165	17	13461	50	2665	52	—	—	532	—	219
Stari grad ?															
Stari trg	28745	79	32311	20	61056	99	23563	—	7017	50	2120	—	4000	—	550
Struge	19949	43	19563	14	39512	57	6124	50	1724	—	400	—	1080	—	38
Sv. Ema ?															
Sv. Jakob ob Savi	3830	99	3425	64	7256	63	1187	40	2012	50	1100	—	240	—	137
Sv. Jurij ob j. ž.	6229	33	8318	50	14547	83	3754	96	2595	30	4740	—	1078	—	184
Sv. Jurij pri Kranji	12020	38	9794	99	21815	37	6470	78	3393	18	—	—	1530	—	?
Sv. Križ pri Kostanjici ?															
Sv. Križ pri Litiji	6620	50	5819	99	12440	49	4369	59	1009	65	2279	70	1379	55	333
Sv. Kunigunda	2504	99	1549	27	4054	26	2132	20	1514	08	—	—	208	09	79
„ Lenart ?															
Šebrelje	9606	12	9684	25	19290	37	4056	47	739	04	4988	—	1159	45	99
Škocijan	16674	64	17668	—	34342	64	10205	—	3488	24	4920	—	5449	31	477
Škofjaloka	8856	24	6417	19	15273	43	3686	—	1350	—	2600	—	—	—	34
Šmarje	11673	19	9060	90	20734	09	7091	—	4623	44	750	—	300	—	194
Šmartno	3832	87	4384	—	8216	89	2678	—	482	—	1900	—	1100	—	165
Šturije	6802	20	5724	13	12526	33	4382	91	1535	73	1470	—	473	48	193
Št. Ilj pod Tur.	5963	67	6614	85	11578	52	4374	—	3647	15	3903	95	191	71	134
Št. Janž	2197	76	1346	72	3544	48	835	51	338	88	500	—	1122	—	?
Št. Jernej	15548	33	14804	67	30353	—	10684	—	3704	73	5640	—	4092	67	493
Št. Peter ?															
Št. Rupert	11798	46	12149	31	23947	77	787	—	900	—	8200	—	2602	—	197
Št. Vid	19658	98	25868	90	45527	88	15524	—	10780	65	—	—	3010	—	380
Tinjan ?															
Tomaj	4871	83	4551	65	9423	48	1813	62	1441	10	1420	—	410	—	361
Tomišelj	5650	19	7175	61	12825	80	3138	—	2628	39	1090	—	2200	—	405
Trebelno	5636	61	4525	50	10162	11	3420	66	421	96	1040	—	1045	30	165
Trnovo ?															
Tržiš	16479	70	15054	32	31534	02	43101	24	2338	—	1420	—	346	78	129
Tržišče	1848	54	1770	10	3618	64	1376	—	70	—	—	—	250	—	97
Tunice	4938	71	4186	93	9125	64	3424	21	82	—	130	—	—	—	45
Velike Lašče	10581	49	10432	15	21013	64	5548	—	924	50	7680	—	690	—	69
Vipava	64563	13	59611	72	124174	85	12087	60	18014	40	30276	—	15017	36	1001
Višnjagora	20544	42	21496	38	42040	80	17599	78	2292	71	5638	22	1591	24	305
Vojsko	7307	04	7055	90	14362	94	722	44	—	—	—	—	—	—	28
Vrhnika	19975	58	16595	04	36570	62	15487	60	7427	60	1010	—	1101	88	208
Zagradec	16110	67	12903	29	29013	96	10534	53	1372	99	4545	—	3780	—	92
Zatičina ?															
Zg. Besnica	2444	20	2719	15	5163	35	990	30	252	—	820	—	70	—	47
Zg. Tuhinj	1843	62	2551	75	4395	37	1023	80	2300	68	—	—	408	83	155
Žiri	21823	51	18415	95	46035	14	19305	—	3179	61	11980	—	1540	—	355
Župa Raščane	13353	92	13353	92	26707	84	826	40	—	—	12073	08	—	—	82
Žužemberk	36056	70	29780	31	65837	01	22827	16	948	46	16880	—	3875	29	212

Pozor!

„Gospodarska zveza“ sprejema naročila za domače lanene preše (tropine) po 19 K za 100 kg brez vreče.

Zajamčeno pristno vino

ponuja Kmetijsko društvo v Vipavi svojega pridelka po največjem načinu napravljene bele vrste po 42—45 kron za 56 l v Postojno postavljeno. Rdeče „Grizko ala cviček“ po 30 kron. Večje množine ceneje. — V zalogi so tudi finejše sortirana vina: „Kraljevina“, pinela, ital. rezling, bel. burgundec od 45—60 kron kakor tudi stara vina v buteljkah. Prevara glede pristnosti je izključena ker nadzoruje kletarstvo dekan Vipavski.

Najbolje istersko vino

prideluje se, kakor znano, v Tinjanu. Kdor hoče to izborno kapljico kupiti, naj se obrne direktno na „Tinjansko društvo za štednjo i zajmove“ ali pa na upravitelja tega društva gosp. Šime Defar v Tinjanu.

Kmetijsko berilo.

Mlekarstvo in sirarstvo.

Razvoj in stanje mlekarstva.

Čreda živine je bila prva po sest človekova. Po velikosti čed so cenili bogastvo posestnikov. Vrednost zemlje pa so cenili po tem, koliko je imela veljave za pašo. „Popeljem te v deželo, v kateri se cedi mleko in med“, to se pravi v rodovitno in za živinorejo zelo prikladno deželo. Jakop in Laban sta že začela gojiti živino po nekem gotovem načelu, po plemenu in barvi. V zgodovini Sare nahajamo že besedo puter, ravno tako imamo v Jobovi knjigi besede „puter“ in „sir“. O Egipčanih in Grkih vemo, da so znali narejati puter in sir in da so rabili za sirjenje mleka dele telečjega želodca kot sirišče.

O mlekarstvu starih Slovanov imamo le temne, z bajkami odete podatke. Toda, ker je bila živinoreja poleg poljedelstva naših pradedov glavno opravilo, zato jim gotovo ni bilo neznano to, kar je z živinorejo v najožji zvezi in na-

Pozor!

Oddajem iz svoje velike zaloge sledeče:
Dobro vkoreninjeno Riparijo portalis 1000 kosov od 20 do 30 kron, dobro vkoreninjeno Rupestris monicola 1000 kosov od 20 do 40 kron.

Močna orehova drevesca 100 kosov od 10 do 30 kron; močne češplje 100 kosov od 10 do 30 kron.

V vseh barvah cepljene fine vrtnice i. s.: nizke 10 kosov od 4 do 6 kron, visoke pa 10 kosov od 6 do 8 kron.

Nadalje imam tudi ameriški spargel in razno fino lepotečno grmičevje.

Naslov: J. N. Koprivec, ekonom v Artičah p. Brežice — Štajersko. 209 3—2

1000—1200 jablanovih debelc

dobre vrste cepljene 2—3 leta stare. Cena od 40—60 vin. postaja Škofja Loka. — Marija Jenko, Lipca pri Škofji Loki.

Mlekarstvo orodje

posebno posode za pošiljanje mleka prodaja neka mlekarica zadruška, ker se s tem več ne peča in sicer:

67 plehnatih kangelj po 20 l, 20 lesenih kangelj po 20 l, 56 posodic za pošiljanje z ledom po 2 l vsebine, 1 mera za prejemanje mleka, 8 večjih plehnatih posod za prejemanje mleka po 40 l, 1 majhen hladilnik.

Več pojasni Gosp. Zveza. 207 3—2

ravna njena posledica, maslarstvo in sirarstvo.

Najtarejše orodje za narejanje putra in sira je bilo lončeno. Mleko za sirjenje se je segrevalo in zasirilo v ilovnati posodi. Ravno tako je bilo s putrom. Pinjili (medli) so prvotno z roko, ž njo so tako dolgo tolkli, da so se izločile večje tolščne kroglice. Potoneje so rabili leseno palico za mešanje, ki je imela spodaj betico. Blizu Moskve so našli l. 1881 lonec za puter iz neglazirane gline in z lesenim mešalnikom. Lonce je imel na eni strani ročaj, na drugi cevko za odtakanje medenca. V Jutlandiji pa so našli ilovnato pinjo s suvalnikom, kojega spodnji konec je nosil dve navskriž pritrjeni deščici, vsaka z eno luknjo. To orodje je prvotna naših sedanjih pinj na sunek in na tepež.

Ko se je naselilo krščanstvo v slovenske šume in dobrave, se je jelo tudi izdelovanje putra in sira znatno izboljšavati. Da bi pospeševali npravnost in omiko naših prednikov, so se posluževali blagovestniki pogostoma sredstev, ki so bila z življenjem starih Slova-

Priporočila se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbam zvonov.

Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatorova hiša.

206 20—2

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnmkov.

nov v najožji zvezi, prizadevali so si dvigniti poljedelstvo in živinorejo.

Z nastalimi samostani združena vzorna gospodarstva so bila tudi okoličanskim kmetom močno bodrilo za izboljšanje kmetovanja. Tako so nadomestili kmalu kamnite sirne lonce z bakrenimi sirarskimi kotli, kot jih rabimo še dandanes. Predelavanje mleka v puter in sir se je razširjalo potem primeroma zelo hitro in tako vidimo začetkom srednjega veka, da plačujejo kmetje svoje davščine graščinam, mestom samostanom deloma tudi v podobi sira in putra.

V srednjem veku se je mlekarstvo posebno povzdignilo. Na Tirolskem najdemo v tem času, v začetku 13. stoletja že prve sirarske zadruge. Nastale so iz nujne potrebe, v kateri je bilo potreba mleko na planinah na kakršenkoli način spremeniti v trpežno obliko. Tudi na Holandskem se mlekarstvo v tem času močno razvija, to pa zato, ker je Holanec rojen trgovec in ker je bila dežela preprežena z lepimi cestami, ki so olajševale promet.

Dočim se je v 16. in 18. stoletji sirarstvo veselo razvijalo, ker se je izdelovalo dobro blago in siri najrazličnejših vrst, je pa izdelovanje putra zelo zaostalo. Zares dober puter se je izdeloval le tu pa tam, pa redko. Ljudje so se še vedno držali in sicer noter do sedanjega stoletja starih, zelo priprostih načinov. Posebno holandsko in holštajnsko postopanje sta bila zelo razširjena in se še dandanes nahajata v veliki meri tudi pri nas. A ti načini so bili dobri za čase pred nami, gospodarskim razmeram sedanje dobe se nikakor več ne prilagajajo.

Kakor je veljalo mleko sploh le za postranski pridelek v živinoreji skozi vsa stoletja noter do našega časa, ravno tako so smatrali živinorejo do srede 19. stoletja za postransko panogo kmetijstva. Živina je bila pri hiši samo potrebno zlo, goveji hlev nič drugega nego tovarna za proizvodnjo hlevskega gnoja. To je bilo tudi čisto naravno, kajti žitne cene so bile primeroma visoke, cene žive govedine in živalskih produktov pa so bile nizke. Stvar je dobila drugačno lice, ko so se jele žitne cene vsled nastajajoče tuje konkurence pomikati navzdol. Čisto naravno je bilo, da je jel obračati kmetovalec svojo pozornost bolj na živinorejo, da vrednost, ki jo je izgubljal vsled vedno nižjih žitnih cen, po možnosti zopet izravna. Sledeča sestava nam daje neko podobo, kako so se gibale cene najvažnejših kmetijskih proizvodov v letih 1848—1898.

Stalo je 50 kg v kronah:

Leto	pšenica	rž	ječmen	oves	puter	goveje meso
41—50	8 39	6 15	5 56	5 03	60 0	28 3
51—60	10 57	8 27	7 51	7 20	73 3	35 0
61—70	10 20	7 73	7 30	7 01	89 2	43 3
71—75	11 76	8 96	8 54	8 16	115 7	57 4
76—80	10 56	8 32	8 10	7 03	112 0	57 4
88—97	8 50	7 32	8 37	7 08	108 0	62 2

Ako primerjamo cene za rž in puter na ta način, da postavimo cene obeh v letih 1841—1850,

enako 100, tedaj dobimo naslednje številke:

Leto	rž	puter
1841—50	100	100
51—60	134	122
61—70	126	149
71—75	136	193
76—80	135	187
88—96	119	180

Te številke so zanimive. Od l. 1841 gredo vsi kmetijski prideški v ceni navzgor, a v neprijemno močnejši meri živalski proizvodi. Zlasti od l. 1870—75 so se cene putra in mesa v primeri z l. 41 skoro podvojile in to ni ostalo brez vpliva na praktične kmetovalce, na kojih lastnem telesu so se ta dejstva demonstrirala. Zato tudi vidimo, da se je mlekarstvo, ki je bilo dotlej le preziran pastorek v kmetijstvu, od 70 let naprej neznano povzdignilo.

K temu je pošteno pripomogla tudi mlekarstva znanost. Pisalo se je o mlekarstvu v časopisih in knjigah. Tudi je zagledala v tem času svet mlečna centrifuga ali posnemalnik. Ravno iznajdba centrifuge je spravila mlekarstvo tehniko na popolnoma nove steze. Mlekarstvo je postalo iz desetega brata najljubše prvorojeno dete kmetovalca. Izobraženi možje so delali skupno, da pojasnijo še nerešena vprašanja.

Dočim so popreje delali ljudje le bolj vsak zase, so zdajci spoznali tudi vrednost združnega dela za razvoj mlekarstva, nastale so prve skupne mlekarne. To je bil nov uspeh. Če tudi je namreč ljudstvo spoznalo gmojni vpliv mlekarstva na celo kmetovanje, za združno delo, je nedostajalo še združnega duha in tega so vzbudile ravno pri manjših kmetovalcih mlekarske zadruge. Take so nastale pri nas najprej v Bohinjski dolini po prizadevanji nepozabnega župnika J. Mesarja. Stari način posnemanja je kmalu izpodrinilo Svarcovo postopanje.

L. 1879 so imeli v Berlinu prvo mlekarstvo razstavo, ki je bila posebno zanimiva po svojem

mlečnem posnemalniku, ki sta ga razstavila inženjerja Lefeldt in Leuč. Ta stroj izdelovali so s prva v 4 velikostih (po 50, 100, 200, 300 litrov posnemanja na uro), potreboval je 1 do 2 konja v vrtilu (jeplju), 3—5 konjskih močij, stal je pa 1200, 1800, 3000 in 4800 K.

L. 1884 imamo pa že stroje, ki delujejo nepretrgoma, posnemejo do 400 litrov na uro in potrebujejo samo nekaj nad 1 HP (konjsko silo). Odslej se mlečni posnemalnik vedno bolj udomačuje po domih in njegovo spopolnjenje je velikansko. Dandanes imamo posnemalnike, ki jih goni 5 let staro dete (n. pr. vijolo, ali liliput) in 300 litrov mleka na uro ne posnema več 5 konj, krepak mladenič zadostuje v to. Stroji, ki posnemajo po 1200 litrov na uro, potrebujejo nekaj nad 1 HP in za 4800 K se napravi danes že precej lična zidana moderna mlekarna z vso opravo; vse te izpremembe so se izvršile v letih 1879—1900. Kakega pomena pa je izboljšana mlekarstva tehnika za vesoljno kmetijstvo in tudi za posameznika to lahko vidimo iz sledečega razmotrivanja:

Po zadnjem štetju ima tostranska naša državna poloviča okrog 4,800 000 krav, (Kranjska jih je imela 101.222) ki dajo na dan poprečno po 28 in na leto 9600 milijonov kg mleka. Ako se nam posreči vsak kg le za 1 vinar bolje spraviti v denar, bi s tem pridobili kmetijstvu vže 96 milijonov kron na leto. Marsikje so kmetje to že spoznali in se tudi ravnaajo po tem spoznanju. Temu dokaz so mnogobrojne na novoustanovljene mlekarske zadruge, ki se, če prav urejene in v dobrih rokah, povsodi dobro obnašajo in z dobičkom delujejo; temu dokaz je tudi prizadevanje kmetijstva, da bi prodajo mleka v mesto združno organizovalo. Toda žal, imamo še veliko posestnikov, da celo pokrajine, ki so v lepem boju gospo-

darskega napredka daleč zaostale vsled omejene brezbržnosti in neopravičenih predsodkov zoper vsako novotarijo. Vse poskusiti in najboljše obdržati in v gospodarskem smislu izkoriščati, tako se mora glasiti geslo današnjega kmeta.

Čezsavec.

Vinogradništvo in vinarstvo.

Zakaj se nekatere trte v cvetju osujejo ali osipljajo ter nič ali le malo rode.

Pazljivi vinogradnik opazi takoj, da mu nekatere na novo vsajene trte nočejo dobro zaroditi, čeprav enako, kakor z drugimi ravna. Da vse trte enakomerno ne zarode, to je povsem umevno. Ene vrste trt rode manj, druge več; ene napravljajo majhne, druge večje grozdje itd. So pa nekatere trte, ki vsako leto obilo zaroda nastavijo, ki pa koj po cvetju ali deloma ali popolnoma izgine. To je posebna vrsta trt, katere zovemo „oprhljivke“ in o teh hočemo v tem članku govoriti.

Da trte oprhnejo tiči glavni vzrok v cvetju; pri vrstah pa, ki ne oprhnejo vsako leto, marveč le če ob cvetju dežuje ali če vlada sploh slabo vreme za časa cvetenja, je poslednje na tem krivo. Prave oprhljivke oprhnejo leto za letom, naj si bo pa tako ali tako vreme.

Dolgo časa se je o tem razmotrivalo, kaj da to povzroča in mislilo se je največ, da tiči glavni vzrok v premočni rašči, kajti oprhljivke navadno prav močno rasto, zato se takim trtam ni gnojilo in so se jim celo nekatere korenine presekavale, da se bujna rašča zmanjša, toda vse to ni nič pomagalo, cvetje se je vendarle vse osulo.

Še-le profesor Rathay, bivši vodja višje vinarske šole v Klosterneuburgu se je pred še ne 20 leti prepričal, da nimajo vse trte enakega cvetja, marveč troje vrst in sicer a) možkega spola, t. j. tako, brez pestiča z dobro razvitimi prašniki; b) ženskega spola,

t. j. cvetje z dobro razvitim pestičem, pa s slabimi, nazaj nizdolu obrnjenimi prašniki in c) mešanega spola, t. j. tako, v katerem je vse enakomerno in pravilno razvito. In po nadaljnjih poskusih se je prepričal, da se prvo imenovano cvetje pod a) nikoli ne oplodi, ker nima ženskega spola, cvet pod b) le tedaj, če je taka trta pomešana z vrstami, ki imajo cvetje pod a) ali c) in če se vrši cvetenje ob lepem vremenu, dočim se cvet pod c) sam zase oplodi, če je količkaj ugodno vreme.

K prvim spadajo ameriške trte, katere rabimo za podlage namreč riparija, rupestris montikola, aramon rupestris i. dr.; cvetje samo ženskega spola imajo trte: ranina, vrhpoljec, osip i. dr., dočim imajo vse druge vrste, katere sedaj za razmnožitev priporočamo n. pr. rizling, burgundec, silvanec, španjol, portugalka, veltlinec, kraljevina, modra frankinja, kavščina, traminec, rulandec ter razne domače trte, cvetje mešanega spola.

Pri izbiranju cepičev ali pri naročitvi cepljenih trt je toraj jako tudi na to paziti, kakšno cvetje da ima ta ali ona vrsta. Za slučaj, da bi se eden ali drugi vendarle odločil za sajenje ranine ali vrhpoljca, eno n. pr. portugalko in zopet eno vrhpoljca, potem ne sme cele parcele, osobito če je ta osamljena, samo s to vrsto zasaditi, marveč eno vrsto vrhpoljca eno n. pr. portugalko in zopet eno vrhpoljca eno portugalko itd. To radi tega, da ko prične cvetenje, pride možki prah portugalkinih cvetov na cvet vrhpoljca, ki poslednjega oplodi. Prenašanje cvetnega prahu iz enega cveta na drugi se vrši s pomočjo vetra, čebelic, metuljev in drugih majhnih mrčesov. Ker je teh živalic ob lepem vremenu jako veliko, zato se take trte ob ugodnem vremenu mnogo bolje oplode, kot v slabem.

Trte z mešanim cvetom je pa vseeno kako se sade, ali popolnoma same zase, ali pa pomešane

s trtami ženskega spola, kajti cvetje mešanega spola se takoj samo med seboj oplodi, ne glede na to, če pihla le kak vetrček ali če njihov prah razni mrčesi iz cveta na cvet prenašajo. Hitrejše pa se oplodi, če se poslednje vrši.

Kdor ima torej v svojem vinogradu slabe trte, kojih cvetje se rado osiplje, naj jih kar z drugimi boljšimi nadomesti, ali pa, jih kar precepi, ker so mu le v škodo: zemlji jemljejo hrano, druge trte obsenčujejo, ne dajo pa nič.

X.

Živinoreja.

Kako krmi Lovro Umnik po zimi?

(Konec)

Kako da kmet obogati, cesarsko obogati, kako dobi lahko veliko, veliko denarja iz svoje živine, to prijatelj je najino geslo in v zadnjem pismu sva midva oba že podala začetek takega zgleda. Zračunala sva sicer težavno, toda pravilno, koliko stotov žive teže goveje živine da zamoreva prerediti čez zimo z najino krmo.

Danes morava računati naprej in denar bo frčal sam od sebe v omaro. Pogledati morava namreč tudi, je-li je najina krma tudi kaj vredna, ali ima v sebi kaj beljakovine, tolšče itd. Vsa krma ni vredna počenega groša, ako nima v sebi beljakovin; učenjaki pravijo mesto „beljakovina“ vedno „protein“, no, pusti jim to nedolžno veselje. Iz beljakovine v krmi se namreč dela vse meso, kri, moč, mleko, volna, če tedaj v krmi ni beljakovine, je ona ravno toliko vredna, kot kak star podplat od štitletna. A sedaj me poslušaj, brate!

V krmi naj bo vsaki peti funt krme beljakovina ali z drugimi besedami, redilno razmerje naj bo vedno 1:5, potem imaš trajno največ mleka. Vprašanje je le, je-li v naši krmi vedno vsaki peti funt beljakovina? To moramo še-le poiskati, prijatelj Lovro, vzemiva

v roko kak kmetijski koledar, ki obsega tako imenovane krmske tabele in tu najdeva črno na belem, koliko beljakovine da tiči v vsakem stotu kake krme. Notri je;

v stotih	funtov beljakovine	funtov ogljikovih vodonov	funtov tolšče
180 sena . . .	1265	5745	450
50 suhe dom.			
detelje .	670	1335	160
50 suh. lucer.	655	1575	115
500 pese . . .	550	4500	50
80 ječm. slame	240	2504	112
60 ovs. „	150	2172	120
Skupaj .	3530	17831	1007

Iz ogljikovih vodonov in tolšče, ogljikovi vodani so n. pr.: škrob ali šterka v krompirju, sladkor v pesi, žganje, gumi itd. iz teh dveh rečij se ne dela meso, ne kri, ne mleko, ampak potrebuje ju žival za dihanje za notranjo kurjavo v telesu in česar v ta namen ne porabi, to dene žival v hranilnico v podobi tolščobe ali pa gre zopet od nje. Toda 1 funt tolšče v krmi zaleže ravno toliko kot $2\frac{1}{2}$ funta škroba ali sladkorja, zato moramo, kadar preračunamo ogljikove vodane, tolščo prišteti (sicer k njim, toda preje jo moramo pomnožiti z $2\frac{1}{2}$, ker je pač 1 funt tolšče toliko vreden kot $2\frac{1}{2}$ funta ogljikovih vodonov. Tako dobimo:

17831 funtov oglj. vod. in
2517 „ tolšče

skupaj 20348 funtov oglj. vodon.

Skupno imamo torej, prijatelj moj, 30219 funtov ali 392 stotov 19 funtov vse krme ali suhe snovi, v kateri se nabaja 35 stotov 30 funtov beljakovine in 203 stote 48 funtov ogljikovih vodonov, tolščo zraven prišteto. Vsak peti funt mora biti beljakovina. Ako delimo ogljikove vodane z beljakovino in če gre ravno lepo petkrat, potem smo na dobri, lepi cesti. Torej 3530 v 20348 — gre 5krat in $\frac{7}{10}$ krat; na 1 funt beljakovin torej ne pride 5 funtov ogljihovih vodonov, ampak $5\frac{7}{10}$ funta in to je napačno, pri takej

krmi ne pridemo nikamor naprej. Peti del od 20348 je 4069 funtov, toliko beljakovine bi morali imeti. Imamo pa ravno 3530, manjka nam torej, ako od 4069 odštejemo 3530 funtov, ravno še 539 funtov beljakovin. Te moramo prikupiti in v tem leži precej nekaj denarja. Zato moramo gledati, da dokupimo primanjkljaj po ceni. Bomo videli.

Kako je z ječmenovim zdrobom (šrotom)?

1 stot ječmena ima 8 funtov beljakovin. Trebalo bi nam tedaj dokupiti toliko stotov ječmena, kolikorkrat je 8 v 539 zapopadeno. To je okroglo 68krat. Če stane stot ječmena 7 K, bi morali plačati za vso beljakovino v ječmenu 68krat 7, to j. 476 kron.

Kako je z ržjo?

Rž ima $9\frac{9}{10}$ funta beljakovin v 1 stotu. Ako računamo bolj obilno, torej 10 funtov, potem potrebujemo okroglo 54 stotov, stot po 7 kron, znaša 378 K.

Kako je sladnimi klicami (male)?

En stot sladnih klic ima približno 24 funtov beljakovin v sebi, 24 v 539 je zapopadeno okroglo 23krat, Stot stane 5 K, kar znaša 115 kron.

Kako je z lanenimi tropinami?

Lanene preše (cegovna) imajo v enem stotu okoli 29 funtov beljakovine. 29 v 539 je okroglo 18krat, torej bi potrebovali 20 starih stotov. Stot stane 10 kron, 20 stotov tedaj 200 kron.

Glejte, prijatelj Lovro, koliko nese en bore svinčnik, ljubo računanje. V ječmenovem zdrobu vas stane ista reč 476 K in v sladnih kaleh le 115 K ali v lanenih prešah le 200 K, tedaj vam zasluži mali topi svinčnik v zadnjem slučaju 276 K, v prvem celo 361 K. In kakor tukaj, tako gre tudi drugodi — povsodi ljubi moj Umnik.

Račun, račun, račun prinese denarja v mošnjček. Z računom

si lahko pričara človek tudi nekaj sreče v hišo.

Nočem se pa prijatelj ločiti od tebe, da bi te še ne opomnil, kako imaš mešati krmila skupaj, to se pravi: koliko imaš vzeti od vsake vrste.

Vsake dobre reči mora biti po troje, prijatelj Lovro; ti sedaj več koliko imaš krme, videl si, kako se prihranijo stotaki in tisočaki, ako si namreč napravi gospodar nekaj načrt za krmljenje, ako špekulira na pravem mestu, prav nakupuje in tako že pri 100 funtih beljakovin izda mesto 500 kron samo 100 kronic, kakor namreč kupuje drago žito ali po ceni tropine. Računanje, resno, pametno računanje, svinčnik in kosce popirja to so ti zlati škrteljni, ki prinesejo zlata in srebra v hišo.

Napraviva torej sedaj še urno mešanico krme, t. j. pogledjva prijatelj, koliko funtov krme da smeš in moraš vzeti od vsake krme.

V svoji zalogi imaš:

150 stotov sena	
50 „ suhe rdeče detelje	
50 „ suhe nemške detelje	
500 „ pese	
30 „ ječmenove slame	
60 „ ovsene slame	
23 „ sladnih kali (malca).	

Koliko funtov sena, suhe detelje, domače in nemške, pese, slame ječmenove in ovsene, sladnih kali pride vsaki dan na eno glavo? Vzeli smo za zimsko krmljenje samo 200 dnij, saj po navadi jih je več in smo računali 10 repov odrasle živine. Ako naj 10 glav živine skozi 200 dni uživa tvojo krmo, potem pride na eno glavo in en dan 200×10 ti del cele zaloge krme. 200×10 je 2000. Kolikorkrat je 2000 v 12000 funtih sena itd. zapopadeno, toliko funtov se sme dati vsaki dan, ako hočemo izhajati skozi 200 dnij.

funtov		funtov	
15000 sena	: 2000 je $7\frac{1}{2}$ krat,	$7\frac{1}{2}$ sena	na dan
5000 rdeče det.	: 2000 je $2\frac{1}{2}$ "	$2\frac{1}{2}$ rdč. det.	
5000 lucerne	: 2000 je $2\frac{1}{2}$ "	$2\frac{1}{2}$ lucerne	
50000 pese	: 2000 je 25 "	25 pese	
8000 ječ. slame	: 2000 je 4 "	4 ječ. slame	
6000 ovs.	: 2000 je 3 "	3 ovs.	
2300 slad. kali	: 2000 je 1:3 "	1:3 sadn. kali.	

Glej, moj Lovro, tako sva v eni uri preračunala celo krmljenje prav do pičice, reci v eni uri in kmetje stokajo in vpijejo, da je to dolgočasno delo, da zato nimajo časa, da bi vse to računali; toda vsaki teden preigrati 5—6 ur pri kvartah, zato imajo dovolj časa in zraven še dosti časa izgubljati denar, dočim pri tej urici računanja ne samo pridobijo denarja, ampak tudi živino pravilno redijo, si polagoma napolnijo hlev z lepo živino in jo pravilno izkoriščajo. Časa torej ne primanjkuje, prijatelj Lovro, za sestavo take krmske mešanice, vas popolnoma nekje drugje žuli čevelj in kar naravnost vam hočem povedati kje, prijatelj, vi niste prevdarni, vi se tega niste učili, vi niste praktičen človek, ampak teoretičen, to se pravi vaša teorija je domišljavost in mračno tavanje starega vašega deda. Toda to bi še ne bilo najhuje, to namreč, da ste tako bore malo umni, o-ne, ne, hujše je to, da ste tudi preleni, da bi se česa naučili. Roko na srce, prijatelj Lovro, povej mi, koliko kmetovalcev zahaja v izobraževalna društva, da bi se tam naprej izobraževali in, o groza, koliko posestnikov je, ki bero kmetijske liste, kmetijske knjige? Veš kaj ti povem, Umnikov Lovre, in to bom vedno ponavljal, vi kmetovalci morate postati s časom vse drugačni tiči, ako hočete priti s svojo kramo kam naprej, lotiti se morate bolj trgovskega mišljenja, kakršno zahteva sedanji svet.

Z Bogom! V 14 dnevih kaj več. — Tvoj Anže.

S p l o š n o.

Hijacinti.

Naše vrtno cvetlice, ki jih gojimo skupno na vrtu so vzete iz velikega vrta božjega in pod na-

šim varstvom rastejo, vspevajo in cveto. Mnogo izmed njih se nahaja kje še v divjem stanju. Iz njihove domovine lahko sklepamo v mnogih slučajih, kako imamo ž njimi ravnati, kaj jim prija, kaj škoduje. V svojem vrtu imamo zbrane v mirni sosesčini prvotne prebivalke planin in morskega obrežja, hribov in dolin, prebivalke najrazličnejših pasov in podnebij in ako bi ne bilo imen, bi komaj mislili na njihovo domovino.

Bodi nam dovoljeno z enim samim pogledom ozreti se v sveti božji vrt narave. Večini bralcev in bralk so čudeži stvarstva v tem vrtu bolj ali manj neznani in tuji. Prestavimo se v duhu v deželo Florido v Ameriki, kjer prepreza prekrasna pasijonska cvetka ali pasiflora na prostem cele skale, mislimo se predstavljene v južno Ameriko, kjer čudovite mošnjice ali orhideje kot zajedalke dreves razvijajo viseč doli raz vejevje svoje bajno cvetje polno nebeškega vonja, prestavimo se doli v globoko Afriko, domovino Kanovih potomcev, kjer v vseh potokih, močvirjih in rekah razvija kala ali škarnicelj (*calla aethiopica*) svoje suličaste liste in snežnobeke cvetne zavoje; prestavimo se v Natal, kjer tako občudovanja vredno delujejo trapisti, tu najdemo vse vrste mičnih in gospodskih amaryl, pomešane med navadno travo po lokah, neredko se dvigajo kobulji in posamezni cvetovi na svojo okolico, prestavimo se v planinske pokrajine in občudujemo rododendron, planinko in brezštevila drugih tovarišic, s kojimi se tukaj srečavamo, predstavimo se slednjič lahko tudi v gozdove okoli mesta Harlem na Holandskem, ki dajo po naravi lepše čebuljate cvetlice, nego jih more pri nas vzgojiti najumetnejši vrtnar.

Mej poslednjimi najbolj znane cvetlice so pač harlemski hijacinti, ki jim hočemo posvetiti nekaj stavkov.

Od približno 30 znanih vrst je vzhodni (orientalski) hijacint doma v Dalmaciji, Grški in Mali Aziji ter je najvažnejša vrsta in temeljna rastlina umetno gojenih vrtnih hijacintov.

Vrste razločujemo:

1. Enostavni hijacinti. Cvetni grozd je tu bolj ali manj gosto posejan s cvetjem. Razvrščujemo te cvetlice po barvah. Enostavne vrste se dajo raje prisiliti k zgodnjemu cvetju nego polnocvetne, posebno se dajo lažje na steklentcah v vodi pripraviti do cvetja.

(Konec prih.)

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 11.: (Ž. S. v Št.) Moja kobila rada brca, če se je le malo dotakne. Ker je to jako nevarno, da koga hudo ne rani, prosim sveta, kako bi jo od te napake odvadil.

Odgovor 11.: Privežite okolo členka koj nad kopitom približno 1—1½ kg težko, bolj okroglo, pa gladko železo, najbolje tako nalašč za to napravljeno z rinka opremljeno kroglo, na 25 do 30 cm dolgo vrv. Kadar hoče žival vdariti, se krogla zavihti in navadno se žival sama sebe na isto ali na drugo nogo vdari. Če se to nekaterekrat pripeti, se te slabe razvade kmalu odvadi.

Vprašanje 12.: (R. G. v B.) Moja svinja je jako plašljiva in tudi svojih mladičev nič kaj rada ne mara. Kako naj jo ukrotim?

Odgovor 12.: Z Vašo svinjo pojde sedaj težavneje, ker je že odrasla. Edino z lepim ravnanjem jo še nekoliko popravite. Svinje je treba koj mlade na to pripravljati. Navaditi jih je treba, da slišijo na gotovo ime in kadar se človeku, ki jo kliče, približa, dati ji mora nekaj hrane; pozneje jo je treba še pogladiti, večkrat oprati, krtačiti itd. dokler postane popolnoma krotka, tako da je nobena stvar ne splaši.

Vprašanje 13.: (V. Š. v Šm.) Kje se dobo takozvani sterilizatorji za ohranjenje vina pred napravo kana in koliko stane 1 komad?

Odgovor 13.: Najcenejše in prav dobre sterilizatorje dobite pri Alfred Vacano, Etablissement für Kellergeräte etc. in Wien, IV. Mayerhofgasse 9. Komad stane 270 K.

S e j m i.

Na Kranjskem:

12. februarja v Motniku.
14. " v Dolu, Dobrovi, Št. Lampertu.
15. " v Razdrtem, Žerovnici in Semiču, v Radohovi vasi pri Vipavi.
16. " v Šmartnem pri Litiji (za živino).
17. " v Hotredežu.
19. " v Vel. Cirkniku.
20. " v Zg. Tuhinju.
22. " v Lašičah, Vrhnikih, Radečah.
23. " v Šentjanžu na Dolenjskem pri Radečah.
25. " v Bučki, Moravčah, Žubni Cerknici in Škocjanu.
26. " v Cirkniku (Treb. kant.)
27. " na Igu.
29. " v Višnji gori.
1. marca v Črnomlju.
3. " v Toplicah in Preski pri Medvodah.
7. " na Uncu (za živino in blago) v Zalogu.
9. " na Brezovici.
10. " na Raki, Smuku (Žužemberški kant.)

Na Štajerskem:

11. februarja v Šoštanju (za živino).
14. " v Brežicah, Ponkvi, Središču, Žavcu in Sevnici (na Savi).
15. " v Vidmu.
16. " v Bučah in Vrenski gorci.
18. " v Velenju (za živino).
22. " pri sv. Filipu v Neračah (Ulimske fare na Teharjih) in Braslovčah.
25. " v Arnužu, Bistrici, Rogatecu, Vildonu in Laškem.
27. " v Slov. Gradcu.
1. marca na Planini in Cirkovcah.
3. " na Vranskem in Gorenji Ponkvi.
8. " v Pilštanju.
10. " v Št. Jurju ob Taboru (za živino), Kapeli pri Brežicah, Sp. Ponkvi, Dolu pri Hrastniku in Kostrivnici.

Na Koroškem:

15. februarja v Kutarčah.
 17. " v Gornjem Dravogradu.
 24. " v Zg. Beli.
 25. " v Tribungu.
 26. " v Gornjem Dravogradu.
- NB.: Vsaki ponedeljek v postu živinski sejm v Št. Lenartu.
4. marca v Milstatu in Špitalu.
 10. " v Št. Mohorju.

Na Primorskem:

14. februarja v Černikalu okraj Koper.
15. do 17. februarja v Vidmu (v Furlaniji).
24. februarja v Štjajk (Štanj. kant.)
9. marca v Koboridu za blago in živino.
10. " v Ajdovščini za živino.

V a b i l o na

redni občni zbor

„Ljudske hranilnice in posojilnice na Rečici ob Savinji“

registr. zadruge z neomejeno zavezo, koji se bode vršil v nedeljo dne 28. svečana 1904, ob 2. uri popoldan v prostorih „Kmetijskega društva“.

Vspored:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računov za l. 1903.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prememba pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabijo se vsi člani.

NB. V slučaju, da bi zgoraj sklicani občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se bode vršil v treh tednih drugi občni zbor z istim dnevnim redom na istem mestu, koji bode sklepal ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

V a b i l o na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice za Višnjo goro in okolico,

reg. zadruge z neomejeno zavezo kateri se bode vršil v nedeljo dne 6. marca 1904 ob 3. uri popoldne v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za l. 1903.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

NB. V slučaju, da bi prvo sklicani občni zbor radi prepičle udeležbe ne bil sklepčen, vršil se bode čez 1/2 ure na istem prostoru in istim dnevnim redom drugi, kateri pa bode sklepal brez ozira na število navzočih članov.

VABILO

na

I. REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Loškem-potoku

registr. zadruge z neomejene zavezo, kateri se bode vršil v nedeljo dne 21. svečana 1904 ob 3. uri popoldne v župnišču na Taboru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Predložitev in potrjenje računa za leto 1903.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

V a b i l o na

redni občni zbor

Kmetijskega društva na Rečici ob Savinji

registrov. zadruge z omejeno zavezo, kateri se bode vršil v nedeljo, dne 28. svečana 1904, popoldne ob 3. uri v združnih prostorih.

Vspored:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računov za l. 1903.
3. Volitev treh članov načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabijo se vsi člani.

NB. V slučaju, da bi zgoraj sklicani občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se bode vršil drugi občni zbor v treh tednah na istem mestu z istim dnevnim redom koji bode sklepal ne oziraje se na število navzočih članov.

Načelstvo.

VABILO na

III. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Zagradu,

reg. zadruge z neomejeno zavezo, koji se bode vršil v nedeljo dne 21. februarja 1904 ob 3. uri popoldne v uradni sobi hranilnice in posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računa za l. 1903.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Odbor.

V Zagradu, dne 31. januarja 1904.

Vabilo
na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Vel. Laščah
reg. zadruga z neomej. zavezo
koji se bode vršil v nedeljo dne 28. febru-
varija 1904 ob 1/2 3. uri popoldne v
hiši št. 15 v Vel. Laščah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo nadzorstva.
 3. Potrjenje računa za l. 1903.
 4. Volitev načelstva.
 5. Volitev nadzorstva.
 6. Slučajnosti.
- Načelstvo.

Vabilo
k

izrednemu občnemu zboru

Kmetijskega društva v Marnbergu
vpisane zadruga

z omejeno zavezo „v likvidaciji“
kateri se bode vršil dne 21. svečana
1904 ob 3. uri popoldne v prostorih
gostilne „pri stari pošti“ v Marnbergu
z nastopnim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva oziroma likvida-
torja.
2. Sklepanje o ukrepu tega glede likvi-
dacije.

A. Hecl, likvidator.

Vabilo
na

izvanredni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Preddvoru,

registr. zadruga z neo. zavezo

koji se bode vršil v nedeljo dne 21. febru-
varja 1904 ob 1/2 4. popoldne v žup-
nišču v Preddvoru.

Dnevni red:

1. Prememba pravil.
 2. Slučajnosti.
- Načelstvo.
Preddvor, dne 5. februarja 1904.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Konsumnega društva pri Devici Mariji v Polju,

registrovane zadruga z omejeno zavezo

kateri se bode vršil

v nedeljo dne 28. svečana 1904 ob 3. uri popoldne
v društvenih prostorih.

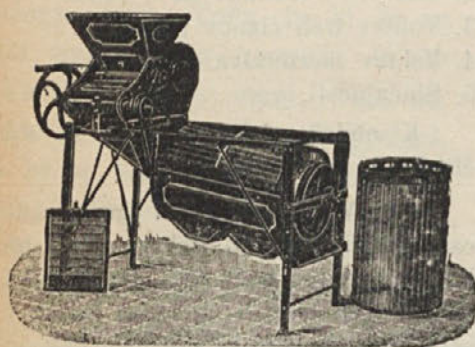
Dnevni red:

- I. Poročilo načelstva. — II. Predložitev in potrjenje računa
za l. 1903. — III. Volitev načelstva. — IV. Volitev nad-
zorstva. — V. Slučajnosti.

Odbor.

Iz načelstva izstopijo: Franc Čemažar, Franc Strah in Ivan Morela. Odbor-
nik Janez Dovč je umrl, na mesto kojega bo voliti novega odbornika.

Delniška družba tovarne strojev **N. HEID** v Stockerau.

Trijerji

(čistilniki)

za vsakovrstne na-
mene s kovanimi
plehi patent „Heid“.

Trijerji

za laneno seme,
deteljo, rž, lečo in
bob.

Vprave za skladišča, posebno dober sistem in popolna izvršitev.

Excelzior, mlin za šrotanje, pat. „Heid“.

Lahek za goniti! Veliko naredi! Nizka cena!

Nad šestdeset prvih odlikovanj! 201 12—6

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

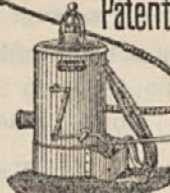
M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 13.

(210) 24—2

Patentovane sprave za žveplanje trt
jednostavno i duplo delajoč
SKROPILNICE PROTI
PERONOSPORI
TER VSE POTREBNE

VSakovrstne POLJEDELSKE I VINOGRADARSKE STROJE,
prodaja v najboljši izvršitvi,
JG. HELLER NA DUNOJU
II. Praterstrasse 49
Zastopniki se iščejo! Ceniki brezplačno.

212 20—1

Tak
težak prešič

zredi se le s pridajo

Barthelovega klajnega apna

v enajstih mesecih. I. Melzer piše 9. decembra 1896: „Z od Vas do-
ljenim klajnim apnom dosegel sem v lastni reji pri enajst mesev sta-
rem mladiču navadne kmečke pasme **spitano težo 250 kil.**“

Barthelovo klajno apno ie najboljše in najcenejše sredstvo, da
se žival obvaruje pred zlomljenjem kosti, hromostjo žrebet, telet in
pujskov, za izrejo mladičev, zvišanje mleka, proti glodanju lesa, pitju
guojnice, za nesenje jaje pri kokoših itd. Popis in priznanja brezplačno.

M. Barthel & Comp., Dunaj

X. Siccardsburggasse 44. 204 12—5

Ena kovačnica

= z vodno močjo

na kraju, kjer se bode letos železnica gra-
dila in kjer druge kovačnice ni, se daje
spretnemu kovaču **brezplačno** v najem.

Anton Gastl, Ekonom.

Posta Malošče (Mallestig), Koroško.

208 3—2

Vse tu naznanjene predmete preskrbi tudi »Gosp. Zveza« po orig. cenah.

Vse vrste slamorenice

lahko tekoče za na roko in do najmočnejših za na gepelj ali vodno moč v veliki izbiri priporočata

Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Tudi se dobijo po najnižji ceni vsi drugi poljedeljski stroji kakor: **gepelni mlatilnice, reporeznice, mlini za šrotati in mleti, preše za sadje in grozdje, trombe in cevi za vodovode in sploh vsa železnina.**

190 x—12 Slovenski ceniki brezplačno.

Žive velike uharice

volkove, medvede, divje mačke, ptice roparice, kakor vse vrste žive divjačine kupuje

G. Frank,

tvrdka za izvažanje živé divjačine, veletrgovina z živalmi.

Dunaj V., Zentagasse 48.

v lastni hiši. 193 12—11

Ilustrovani kupovalni ceniki z neobhodno potrebnim svetovalcem za lovce in prijatelje lova brezplačno in poštne prosto.

„Gospodarska Zveza“

v Ljubljani, Gradišče št. 1

naznanja svojim udom, da ima vedno v zalogi vsa potrebna **umetna gnojila**, kakor **Tomaževo žlindro, kalijevo sol, solitar, superfosfat (koščeno moko)** in **Barthel-ovo klajno vapno.**

Naročila se točno izvršujejo!

Najnovejša iznajdba!

Mlini za drobljenje

„Hospodar“

s stoječimi kamni

Iznajdba

češke industrije.

Teče lahno. — Cena nizka.

Dalje za zimsko dobo:

Stroj za obrezovanje repe.

Stroj za ribanje repe.

Reznica za krompir.

Valaške plahte za konje zarobljene, iz čiste volne.

Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik!

Društvo „Hospodar“

v Hustopečich u Bečvou, Moravsko.

192 x—8

Nj. svetost papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Laponiju gospodu lekarnarju Gabr. Piccoliju v Ljubljani prisrčno za hvalo za doposlane Jim stekleničice

tinkture za želodec

in imenovali „Dvor. založnikom Nj. svetosti“.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji priporočajo boleham G. Piccolijevo

želodčno tinkturo

katera krepeča želodec, pospešuje slast, pospešuje prebavo, III. 176 24—21 ljanje in telesno odprtje.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje G. Piccoli, lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Tinkturo za želodec pošilja izdelovatelj v skatljah po 12 in več stekleničic. — Poštino mora plačati p. n. naročnik.

OVES

(Willkomm.)

213 4—1

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kg za en oral. — Podpisano oskrbnništvo pošilja 25 kg za K 8.—; 50 kg za K 17.—; 100 kg za K 32.— z vrečo vred. Uzorce po 5 kg pošilja s pošto franko proti 3 K predplačila

oskrbnništvo graščine Golič

pri Konjicah (Gonobitz) Štajersko.

Vse tu naznanjene predmete preskrbi tudi »Gosp. Zveza« po orig. cenah.

Nad 360.000 v rabi!

Nad 600 prvih odlikovanj!

Popolne oprave za mlekarne na roko

194 12-10

Delniška družba Alfa-Separator

Zaloga za južne dežele:

== v Gradcu, Annenstrasse 26. ==

Prosim berite!

Prosim berite!

Radovoljno Vam potrdim, da so od Vaše cenjene tvrdke za našo mlekarno postavljeni stroji, in mlekarske oprave sploh najboljše kakovosti in nas v vsaki svrhi popolnoma zadovoljujejo. Z opravičenim ponosom se zato lahko sklicujete na tukajšno mlekarsko opravo, katera se gotovo lahko prišteva k najmodernejšim delovršbam.

Spoštovanjem

Deželna mlekarina in šola za sirarstvo

v Kromerizu, Moravsko.

Kromeriz, dne 20. maja 1903.

Anton Liska, l. r. ravnatelj.

in na silo: Aparate in posode.

Najizvrstnejši in priznано najboljši
plugi iz jekla, brane, poljski valarji,

stroji za sejanje „Agricola“,
amerikanski stroji za košnjo in žetev,
za mrvo, deteljo in žito,

za obračanje mrve, grablje za seno in žetev.

Preše za seno, slamo, vino, sadje in hidraulične
preše.

Mlini za grozdje, stroji za obiranje grozdja,
mlini za sadje,
brizgalnice za trte in rastline,

priprave za sušenje sadja in prikuhe.

izdeluje po najnovejši in poznano najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Comp.

tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in zavodi za napravo plugov.

Ustanovljene 1872.

DUNAJ, II./1. Taborstrasse št. 71.

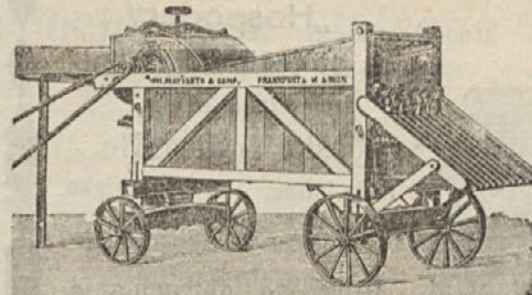
900 delavcev.

Odlikovane s čez 500 zlatimi in srebrnimi svinčniki itd.

Obširni katalogi brezplačno. — Zastopniki in prodajalci se radi sprejmo.

stroji za mlatiti

s patentovanimi okroglimi in mazljivimi tečaji, na roko in na vital ali z motorjem,

vitelji

(kupje)

za naprego,

mlini

za čiščenje žita,

trijerji,

za roškanje

turšice,

stroji za rezanico s patentovanimi, okroglimi in mazljivimi tečaji.

reznice za repo, mlini za šrot, parniki za krmo, štedilne peči,

obračljive sesalke za gnojnico

in vse druge poljedelske stroje

200 8-6